

РУССКИЙ НОВИНИК

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЮГОСЛАВИИ

Найважнейши висти.

Гитлер и Французка.

Немецки диктатор Гитлер сгарел французкому министру Бастиду, же Пяница не престане наоружовац дам теди, кед ше Французка одредне союзу а большевиками. Добре ше Гитлер трима! А Французки новини видн шу, же би Французка назад вращела Немецкей ей колонии у Африки, котри ей не войни були вкати, але да Гитлер направи а Французку договарку, же ю не будзе а оружном нападац. Випатра, же би шак могло приси до дякого поразуменя медам тима двома державяма, а вец би цела Европа мирейше дѣхала и держави би на трошели тельо на наоружане.

Умар Св. Прибичевич.

У Праги у Ческей умар 16. септ. повнати югосл. политичар и предяк бул. Самост. Демократскей Странки Светозар Прибичевич. З початку вон оштро виступовал проци политики Хорватох и Стефана Радича, а вец ше в нѣм цомирел и направел споразум так лѣвану Селячко-Демократску коалицию. Бул вон длуго министр, а пред войну и у войни одликавал ше у борби ва ведикона южних Славянох у одной держави.

Питане парастких длуствох

ма ше решиц конечно новима закопом о ушорено парастких длуствох. На полит. сходыци у Белошичу гварел мин. Цветкович: „Ми тих днѣох видаме уредбу о парастких длуствох, в котру ше того питане подполно реши. Вдна часц парастких длуствох будзе опросцена (одиксана) а друга часц будзе ше виплацонци у малких ратох пред цецей роки“.

Стари грихи.

Щипки ми иде ламетаме, як ше 1931. и 1932. року правела велька нова страцка „Югосл. радикалцо-селячка демократия“. Вона мала буц главна сила у нащей держави. Але правела ше вона на силу, од горс. 1932. року аволала тотя странка вельку ва цалу державу схадаци у Нишу. Да придве цо вецей людзох на тоту схадку, странка наручела 70 окреми гайнбани, котри вадармо ожели каждого, хто сшел до Нишу пойсц. Странка обецала, же тоти гайнбани сама державя виплаци. Але и до нышка не заплацела. Зато терва тужела державя тоту странку — нышка ше вона вола Югосл. Национална Странка, але нема престапцох — да ей плаци тоти гайнбани. А хто авлаци?

Большевици проци парастох

(Зос. Послания митрополита Андрия Шептицкого).

У своей алоуїскей полтици большевници найбаржей иш уславени збитци моц самостойних, цѣлбодних земледѣлцох. А моц параста у його власней земи. То його капитал. Прето большевници одучели жем од парастох вжац и прѣгланиц, же шипка жем прѣвѣд лем их держави, а параст о дам державни владичар.

През тоти-18 роки, як большевници владю у Руси и Укрѣини, пробовали вони вшѣдкы способи, да парастох зинца, да од самостойних газдох направи жобракох и державних сдурцох. У борби з парастами кажде средство за нѣх було добре. Реквизиции зарна, тако як у часу войни, котри парастох довоззели до рознуки, бо забѣрали им шипку и не охабили ей тельо, да мож а фамилию проа жиму вѣжити. Поршю такую вельку парциовали, же вѣл параста охабили хижку, жем и статох и сцѣпки до швета. Вшадци бундзи дзѣци проци родителей, младших проци старших, худобнейших проци малявѣйших, — вшадци ше старали позад пекельце зарно мерши, радоду, владѣ, безбѣгнѣва, погубеносци, аличинох, убѣйствох и вшѣдкы други отропи. Власи у валазе давали найгоршим людзом, котри мали шипкоцироч ваядого человека у валазе. Младци на валазох зберали до тик ваядого „комсомола“ (комунистични союз молодежи) и робѣли шипку, лем да виховаю младих безбѣгнѣих.

Наостатку почали уславонци так авани „колгоспи“ — коллективни господарства. Вшадли закон, же шипка жем у валазе то одне державне газдовство, на котрим газдуо послани од большевницкей владѣ уряцѣи (жидки), а домани параста маю лем вадарм. робити и у шипкым большев. управительцох сдурчак. А кел люде сцѣли протестовац большевници жандаре „чекисти“ зробѣли франко шор. Околѣли валаз зос шипких страпох, запаякли го и не дали нікому з валазу спекац. А кед ше дадѣше большевници обацали, же такѣ шипце людзох може им вачковани пред другима державяма, вец непослушних парастох вивожовали на север до лесох, да там дармо рубу леса и од гладу и жван повимераю, лѣбо на Солонки. Лѣбо преселю худобних парастох до Сибири, охабю их у дякким лустия месце, най погябаю ца шипу и мѣрке.

Кед бу тому шипкому додаме, же церквѣ у валазе обычно спавни, лѣбо прѣмѣнѣти на катязки лѣбо кино, же на 10-15 валази ест дам еден свѣщенни, бо други солѣбнѣли, лѣбо так схудобнѣти, же ходѣти по жобрацию, — вец можѣме себе голѣм у глашкѣ прѣстѣпани, як вятра большевницки рай.

Тако шипк маю пред собою большевници, а шипко други, не вони гутѣри и обѣцую, то обичне цѣлѣство.

И хто большевникох хвалѣ и помагаѣти тот ламата аваровадци сто тѣки „рай“. Тот робѣти на том, да вони маю ас худобних, украинцѣних и слабих людзох прѣд цѣлѣм, як шипкою терѣв з нашого народа на Укрѣини.

Сцу шипци фамелию.

Большевници прѣгланици — як ше сами хвала — войну фамелиѣ. Иду вони на тѣм, да дѣвока ми жѣлѣ будзе як ми мертвѣ ствар власносц шипких. Прето вшадци авѣм прѣвѣдним контрактом, котри жом на воли чловека лѣбо жена одквали и ашипци. З того шипло такѣ, же вѣцѣлѣви жени-матѣри, котрих мужѣве охабили, часто забѣкаю своѣи дзѣци. Забѣкаю дзѣцох — жонѣ лѣбо иде перодѣсних так ше рѣширѣло, же ше сама большевницка владѣ того прѣстѣрѣцѣла и терѣв сцѣда на дякки способ того поправити.

Же прѣвѣдним шорѣ вѣг дѣвоцкей ашѣ дѣвѣнѣскей жѣсци о тѣм ашѣ гутѣрици не треба. Аж страх подумѣти, як будзе тотя младеж, котрей нѣхто ашѣ о страху Бѣгом не гутѣри, догору нѣхто не учѣ, да владѣ зос похоту нѣла, а не ца ей служѣ, котрей од перних рѣцох шипко дошлѣбѣдаю и на роком ю губѣ. Цо будзе од тѣй младежи?

Кирвава збѣщѣлосци комунистох у Испаниѣ.

Испански большевници полици „La Vanguardia“ а 2. аугуста привѣсли два бѣсѣди, цо були виплѣвѣни на едикѣ комунистичней схадки у Барселони. У едикѣ Юлиан Горкин гас тѣвѣрѣл: „Ми вѣлко не вѣрѣвѣвали и помѣстѣли, але кед нам треба авѣвѣданиц прѣв на ютро, жѣвѣт нашого шипко робѣтѣника (комуниста, робѣтѣки нѣ!) вѣней вѣрѣди як дѣвѣнѣц вѣшних? А у другѣй бѣсѣди Андрий Най (ѣн вѣдно по шѣйу то обѣща Москва!) так ше вихвалѣвал: „Вельо проблемѣи треба було рѣвѣзѣц у Испаниѣ, котри буржуазним рѣспублѣкѣици ашѣ на рѣзум не привѣло рѣвѣзѣц. А ми уж авѣди а тѣх рѣвѣзѣвали, прѣблѣм Церквѣ, и то так, же аме ашѣ едикѣ державу цалу на охабили“.

Сдем ту цѣлѣм дякѣвельо слѣки з доманицей войнѣ у Испаниѣ, да видѣмѣме, цо то авѣ вѣротѣсц комунистична, котру Горкин так обѣщѣвѣ. Увидѣмѣме а чѣвѣла ше вшѣрѣкѣивѣ средства слѣвѣк испански большевници.

18. юла, комунисти у Барселони вѣдѣвѣдали и розорували войско, поствѣрѣдѣли цѣмѣици

и по вишцували шницких вонка. Рекверировали шницки армативни автомобили, позакладали на них мисралезни пушки и так коло 15.000 комунистох породаждельовали помедаи себе коло 3 до 4.000 автомобили и почали оганиц по улинох и часциц в митральзаами.

Потым ше порозбивали на групи и почали преследовати хижку по хижку и шницких за котрих думали же су їм противни вшитреляам. А кед же не знали за даного чи с проци пїх чи яв, гуторели му, же да облав Бога и кед не зосцел, такой то штреляли. Найбедей лабивали священикох, так же за гаву священика плащели 1.000 до 3.000 лезети. Не посаковали аї Шестри монахиї по робели по шництальох. Найщеславейши бул з пїх тоти цо бул лам вигнати, а инших, цо горше од класей шмерци, перше обещесцели, а лещя мучели и позабивали.

Генералїи префект монахох „Слугох Хорїх“ Отец Рубини, котрому ше удало сиемцуц а того пекла приводеа, же на своїо очн видаел як забиваа зои шекеру 18 Кармелитанских монахох и 5 инших священикох, як лабивали шницких монахох у манастире св. Доминика. За 5 дїї цо пребул у Барселони за тот час, забили там 400 священикох.

22. юла забили 31 монахох Пасионистох у Каталонїї. Подобно до тих позабивали зос млатками, цо ше зїма рабївва камелїа на драже, шницких францїцох у їх двох манастирох.

Та юла дяволовскї ненавїсцї на бешесцел лам процї священикох, ала и процї шницких, цо ше отворено на призывали яв комунистох. Сдного италиїского роботїїка, отца 7 десїцх забилж зато, же скривал у своїм доме святї слики.

Послухайце далей цо шїше дописован французских новїнох „Журнал“: Коло Севїлї вїдвали єдного человека до карсїцеля, и його власни дасци спалелж му на колєнох. Хто же докаваа, же неправда, же парохови Пуенте Жесул одрубали комунисти ноги зос шекеру, же парохї зос Св. Бронїма ранели на шмерц з револлером и кед воп уж умерал на рукох своїх мацери комуниста му ище главу рошипелж, же парохїа в Баску живого спалели; же у Кампанї 14 особи живїи спалели? У месту Арахал комунисти трїмаали у цемїїци 23 особи цо дїлонох до жєнох, и дївоцох. А кед уж мучени спєкаж, налати до цемїїци бешцїпу и запалели.

Яким Олар.

Неуварене месо.

Пок.

Краснї ярка мєц у явїям валалє. Широки и длугоки уїци конїировани як зос шїурком, а в обидвох бїкох повисадвовани з ягодами. Валалї жєсти и уснорєж, як до лам нашо налати знаю бун, а особено бїчалєски.

Мешачок у фурмя шерїа покус ознаїцовал шорї и заграде. Ясє небо аєс гївадами и з дївоєдїу хмарку оддало велїчану слику природї. Шїиванє лєтїньох и дївнїчатох оцїгпївало ше преа бїчїванску ровнїцу. Далєс пєс лабрєхлї и помучєл ноїни мир. Здалєкї чуло ше черчїши заловнїтого коча. Було коло полноци. На главнїм шорє пред єдну карчїу горєла лампа. Нука було чуц нескладїу шїїванку и гласїу бешцїду шїївнїтїх людєох.

Нараз ше отворїа дїверїї и вїдєє пошнати у валалє майстор Мїкола. Увїцєл ше дому. Илєс пожалу, яїод и вїпє. Подїтера ше з палїцу, кїтру вїпє аєс собу поїнї, як своїого вїлохранїтєлїа. Уж скрїцєл до своїей уїїци, ала ту мучєл баржїей мєрковц.

По главнїм шорє було ише як-так, бїкєст цєгли, ала у його уїїци нєт. Ту бївала

Други новїни „Ехо“, в Парїзу пишю, як комунисти розпїкали людєох на мурах и вєсцїа їх палєли. Тотї самї новїни привєсли и фотографїї, на котрих вїдїл ище аїаки на мурє од пїжїа як цєло розпїнтї горєло.

Та тим жєвром не досц лєм людєох забїваа, вонї не можю дац поїной аїї тим, цо уж у грєбох. И так у манастире Калє Арагон, Сал Хуан и инших поїкєкєвалї труїи з грєбох и поїтвєрєли их. У манастире Кармелитанских новїїжали труїи и зос мєртвїама пооблєваали цєркву.

Їу тому позбєрєли шїїци цєрквонї и вїшїи католїїкї вїїїски и на улинох палєлїбдєн комунист так то потолкєвал: „Зїнаєм уж, цом ви так длуго булї моїївїїши од нас, бєсцє мїлї вєсїей кїжїкї. И прєто мї терєз аїїшїкє вашо вїїїжїа“.

Як вїдївїцє, така то „кротїєсц“ комунистох. — А цо Пїн гїарєл, же аїї єдну цєркву цалу не охабєлїа то правда. И яки там цєрквї булї, дапєсци ище з X-XI столїїа. — И по думайєє, же то робєли и робїа лєм тотї, котрих комунисти з цємїїцох поївїїцєвалї — не — то робїа шїїциї комунисти бєз ралїїкї, котрих зорганїзовала и организує ище далєї бєабожїа Москва.

З того шницкого вїдїмєє, же народ и Цєрквїа у Еспанїї прєходїа чєїїцї годїзїнї „искушєнїї“. Та чїе можє бун и хлєсу з того? Можє, и будєс и їо бара вєлїкї хлєсї. Бє терєз шїє шїїци прєбудал, отворїа очн и бунду правдїви жївїи хрїстїїнє-католїкї. Уж давнїо у Еспанїї нє було шїїкєї вїрскєї борбї и прєто еспанскї католїкї булї досц занєлбати. Патрїїцє уж терєз тотї цо ше борїа процї комунизму, мєсто вїїскєїх мєдалїїїнох пєша на першїох мєдалїїї Иєсус Хрїста и Бєгороднїїа. До шкєлох заповадїзує крїїкї и католїкї, а тим цо падаю у вїїїнї пишю на грєбох: „Умар за вїру и отєчєство!“

А мї бравє, памєтаймє на слєво св. Павла, же цєрквїа то цєло Хрїстово, а мї його члєвї. И „шїє страждєт єдин уа єнїам страждут вєсїи у дїа“, прєто мєдїїмє ише за нашїх братєох у Хрїсту, же бї їм Господь олохчєл цєрпєнїа и же бї прє цєрпєнїа дєбрїх, а особїто прє црєє нїїїх мучєнїїїнох, скєро прєїїцїа годїзїнї искушєнїїа, же бї „сїновєс шїаєтлєа надваали сївох цмєтї“, же бї запалєвал Хрїстов мїр у людскїх душох!

Рим, 12. IX.

Ирїнєї Т.

Бешєда Гїтлєра

проци Жїдох на Нїрїбершкїм конгрєсу.

„Члєвєчєство жїє у вєснокоїїстїу и вєлїкїх борбєох“ гварєл Гїтлєр. Разорнїа робєтїа комунистїїчїх арматїїцєох розшїрєнїа во шницких європскїх дєржавєох. Цїлїя тєї робєтїи ствєрєнїє аїїрхїїї и завоєнїє влєсцї тїх арматїїторєох.

Исторїа поучєє, же прєдусловїя блєгостанїя и мєрєткє єдного нарєда лєжї у гїрїманїю авторїтєтєя дєржавї и воїїї цїлїї. Нєвїкїнїя дємократїя подєржєлєа тємїлї дєржавї. Вонїа водїа до аїїрхїїї, бє ише у шїїїї гїрїцїа авторїтатїївнїа воїя.

Кєд подумамє, же у Русїї водєтвєо вїдїлє до рїкїх Жїдїах скєро 98 процєнтєох; кєд знамє, же комунистїїчїу прєпатїанду зос Русїї водєлєа тотї людєє и кєд оїатрїїмє їх вїїлєа у Еспанїї, тєдї можємє заклєчїїц, же шницкєму вїїпївїтї Жїдїа.

Аїїї єдєн члєвєк нє можє мац куїїїїнїю вїїїлєа зос єднїїм куїїїїрнїїм змєганїїїм, котрє нєма корєнїя у його расї. Зато Нємїїа мучїа рєзвїїц дєбрїє особїнїи своїей расї, (мучїа ише отрєсц влїїву Жїдох), а вєсїи нє можю рєзвїїц куїїїїрнїю и соїїалїю єа шницких полїїох.

Авторїтатїївнїа воїя єнїас члєвєчєсєвїа! Нарєдїа у Еїропї мучїа знац, же своїю куїїїїрнїю можю вїдїєсповїц своїей расї.

То тотїа драга, цо котрєї мучїа поїїц „Нємїїїа и Еїропа“.

Так бєшєдовал Гїтлєл, а кєрєстурскї прєдсїдєтєлє и його прїятєлє нє можю парєаумїїц, же нє можє Гїтлєр таке дїцє прєвїїїмованї шївєтєу, же нарєдїа своєю куїїїїрнїю бєру зос особїнїїх своїей расї, кєд єто и мї Рускїи Жїдїома аїїї нє до вєгїа! Та чїи нє од Жїдох жївїємє! Хто нам прєдєвїа по дутїїнох? А жїтїо нє прєдєвїамє „Пановїї“? Чїи кєрєстурїїцї нє вїбралї сєбє Жїдїа дєхторєа зос тїардєго ошївєдєчєнїа; же єлєв Жїдїа ма вєдєїї у лєстї, як Рускїа у єлїїнї? А цом же прєтєсїдєтєлє тїх, цо глєвїам прєвїїц вєїїїїїа до Жїдїа прємїїкаторєа? Нєшїїо лєм за то, же жїдєвскїа глєвїа вєдєїї врєдїїа, яв Рускїа.

Хто Божє, ма прєвїїц?

— Чї Гїтлєр?

— Чї Кєрєстурїїцї?

— Так дєє и вїпє. Пїц орматїїнїку у прїкїїлєцє, лєм мєрєкїї, нє вївїлє дїцє а дїї мї мїра

— Нє водїа брїїу! — оїїновєл майстор Мїкола. Брїїцєл уїїш, калїп рудєл на поїїцєлїку и упупєл ше до цїкїлєтїа. Млєкє до мурєа рїкїама, да шїє до даного нє вєдєрї, а и дїа бїзловнїїшє стєї. Илєє, влєє и бун! — вїцїрїл я погу до кантїкїї з хлєсїїм млєкєом и рєз дїл го.

— Бавї сїє мучєлї до кантїкїї! Ала нє вєлїкїа чїкєдїа, нє бунєо вєлїкєо млєкєа — гварє шїїїа апод пєрнїї.

— А нє зївїлїа шїї єнїод поїїє склєнїїц, да ю нє прєвїїрєцїм. — Илєє калїїї глєвїа з рїку лампу и рєз трєс!

— Яїї, Божє мїї, бєдїа бї шїи нє дєчєвал, цо бїшї нє дїчєкєл — скрїчєлєа шїїїа Марїа — Тв моєо лампу рєзбїл!

— А цо єє клєдїлєтї на угєл орматїїїїа. Так шїи и грєбїа. Тавєз дїи нє мїлї бунєл, а зє шїїїїа од нєїї тотїа лампа

— Цо уж дєсїл, лєм шїїїа бунєл!

— Янє цїїкє. А дєє моєа вєчєрїа? Олєлєа думам, же вєїївїам глєдїїїє єнїац.

— Бавїкї! Лєм за брїїх ише стєрїїїи — цо да поїїїи и поїїїїїї. Там шїи канїїстєа у цєцу,

сама худобїа, котрїа уж прїївїєлєа на блатє, и другє аїїї єдєн рїпн єнїшут, аїїї єдєн валалєскї одборнїїк у нєїї нє бїлєл, та нєт аїїї дражїїкї сїрївєнїї. Ала кєд ше вєїїїїїа на рєзум його 53 рєкїи, аїїїїкєвалєа дражїїкєа од ралїїїїногє дїїждїу, па и янєц цо го зївїлїї у карчїїї вєц єнїїо, же шїє нє можєл поїїаєлїїц. Кєд бї шїє далєс поїїкїїїлєнїл, такой бї змурчєл на ралїїїї флєстєру, обчїнїїк лєбє своєї жєнїї шїїїїа Марї, котрїа ише зєто палїїїїїїї вїдїєлєа.

Прїїбїїїжїує шїє так майстор Мїкола їу своєїї хїїїкї. З ногї на погу. Ицє дїлє сунєдскї хїїїїїа на його. Прїїїїїїл, лємкїїлєл канїїрку и вєїїїїл до прїїкїїлєтїа, а кєд до залїїїїї хїїїїкї, дєє бївалє. (Бє врєдїїя шїє лєм на кїрїїїїа отвєрєа, кєд єст гєсцєох, а вїїїшак нє).

У хїїїїїї дєбємє єдїа. Шїїїїкє цїїкє, лєм шїє єнїод пєрнїїїа чує фїїїкєнє шїїїїа Марї.

— Стєрїа! дєє шїїї? Зєпалє лампу!

— Гїї, кто то?

— Зєпалє лампу!

— Оздєлє шїїи нє нє так єкєр, же нє можєш аїїї лампу зєпалїїц. Бавї цїи бунєдєм стєлєц єнїод цєлєїїї пєрнїїїк, дєє же бїи нє! — одловєдлєа шїїїа Марї и обрєцєлєа шїє на другїа бєк.

— А дєє шїїи нє охабїлєтїа?

Остатні уж час

да шпикци пошлоце предплату, котри це до терасище не послали. Друкована минох кошта велики пеняж, а предплата сабо приходзи. Предплата е зато предлата, бо ше плаци напредок, а точи рока давно прешло, велі и велі ище ч за тот рок не послани. А ми даLEY екац на можеме!

Зато име послали чеки и модла-ти, да шпикци пошло такої заостату предплату. Чеки на посламе до Керестура, Мцура, Дюрдьова и Мислушевцох, бо им маме своїх повереникох, котрих ту час поклоуае, да у тим мешацу обиду шпикци наших дружибох и предплату иберан.

Управа „РУСКИХ НОВИНОХ“.

ШИРОМ ШВЕТА

Мадрид!

Тих дньох зайжала народке войско дважни крепости у сив. Испаниї — Ируи и Сабастиян. Терас народке войско нема аа сиру неприятеля и зато ше праправа, да зос ту свою силу од 150.000 војкох ищери на юг главно место Мадрид и осталих вишена лашевикох. Дай би го Бог по скорей! **Большевином злочинске шалветно!**

Так назвад большевином немески министр Гебеле у адвси своей бешеди на конгресу слерокей странки у Нунбергу. Далек конгрес: „Большевизм е злочинске шалветство, тре а то уж доказано, вода Жидов, котри к вдумали. Цель Жидов е тот, да злима мурки народа и аа над народами завладаю ицак. Питане большевиному то питане дальго живота Европи. Треба отворено иступити проти большевиному и прешац на себе ички наследки“. — З того виходзи, же за Немецу терас найважешия ствар борба проти лашевизму. Немески добре розуми скину зноса од большевином за шпикци народа и го би ю у той борби мушели помагати шпикци други держави.

цо будзе у войни?

Прешли тидзень були у Чехословацкей чьки войсково маневри. У найважешим су шпикца на вецей местох пререзали телеци и цала армия остала без команди и не ма цо робит. Мески новини сумниа, же то робели их домашни большевици. А треба знац, Чехословацки мия терас у великом приицтву з московским большевиками!

задем автох.

У сив. Америкі украдено влоци 250.000 гомобили и предано их за граніцу. Дружтва осигураня автох страцели на них 10 милиона долари. У Америкі як владиме шпикци: роби на зельку скалу.

над Мадридом

Фронта народног войско терас и дам 70 лок. пред Мадридом. Большевицика влада ма би екац з Мадриду до Валенсий, але аварияци на сиу пуци. О вазекельо дяде Мадрид до рукох народног войско и аа власци большевином цалком прешидне. Дая ише народно войско появи, такой уведити р и мир. Зато еспанска народ свое войско даско ишадзи приевтуе. На странки большевином боря ше векшином аварацки фабрични потици.

Гуга у устох и гарлу.

Зос того цо горе речено ше видати:

1) Не треба чекац зос прииву докторови хорого на гугу, а найменей телу, кед уж ест гуга у валале.

2) Не треба ше уснокойовац, цешци зос там, же и у сушени було даско хоро на гарлу, не було явено докторови и ле було личено (а виштра же було хоро на гугу), а ипак издравело, бо правда, же не кажде даско, котре хоро на гугу а не личи ше муни умрец, але правда и то, же кажде даско хоро на гугу може умрец, а кед и остале у живоце, воно и за час хороги и по оздравленю, ише за длушне време ише представя жрыцло зарази, и хоч воно остале у животу, але однього велі други дзеци можу ше заражити, похорити на и умрец. Зато треба докторови приивити и личити кажде даско хоро на гарлу, кед у валале ест гуга, а обаче и шпикци ствари, котри ше находза у тим обичеу треба дезинфицирац.

3) Родичи муша ише строго мерковац на своје дзеци, да на дохоzza до тих обичеох, у котрих ест — або було даско хоро на гугу. За време, кеди у валале ест гуга, родиче треба да меркую, и да обача и найменшу пременку на здравю своих дзецох, наприклад: Кед даско и голем мало иштак виштра ле обичеу, кед не и так смачно иш другароз, кед смучае, не бави ше як обичеу, кед ма горучку, не сие ица, цыкац, або ицаца але ма натху, а и тим уж аи не бешедовац, же кед даско уж не и само скаржи, же го боли гарлу, у тих шпикцих случийох ише дораз треба аумац, же даско уж може буц похорене на гугу и дораз треба волац доктора даско личити, бо гуга може буц але и неблаговремене личене не лопити жадави резултат, даско може умрец.

4) Даско, хоро на гугу, не шлободна водзити пешо до доктора и назад гоч воно добая, або не добие ишкити и то зато, бо гуга може буц алеи форми, шерцо даска може буц ослаблене и кед ходзи, його шерцо може ише баржей ослабит, може престац дуркац, даско може спаднун и умрец. А же то правда, то просто мож доказовац зос слидующим случийом: Я раз видзель, кед еци дзаве кожде, зос бліакого даска, случайно забегло до валалу, дас за нїм дораз почали оганяц млади — стари и огнвали до теди, цок дзаве кожде цалком вистало, нараз спадло и здохло, було познате, же його шерцо було зараже, зос гугу не було отраване, а за од гуги хорох людзох и мала вастатосци може буц смертоносна. Познати случий, кеди и после виліченей гуги, такої крайом другоги тижня, людзе умерали кед зам закус вистали. На приклад еден таки случий: У шпиталю еден войник станул зос пощел и модлац доктора, да го пуци дому як цалком здравого, але и од того ямиру, як да до кьго тресло, нарав спаднул и умар. Други случий описуе Др. Нелосч, же лок своего едного, — а дифтерий виліченого — человек прешатрал и цишол, же в здравя, але длуге прешатраня хорого на телю замучело, же вон после даскельо годзин умар. То ше цалком одноши и на дзеци и хоч даско було на време шприцоване, його шерцо може буц ослаблене, треба да мирно лужи у пощелі и то найменше през 6—8 дні, а ласеди и 2—3 тижні.

(Далей будзе).

Посилайте предплату!

За нашо дзеци.

ГУ МАЦЕРИ.

Поведа мне мамочко	Розліва, розліва
Цо ты мам у себе,	Як слушечна ааря,
Же я вше найрадше	Котрей підзе, підзе
Патрим дам по Тебе.	Не мож видати прия.

Кед ше на миш вивесити	Твойо уста милци
Дам едини Бог зна,	Красни игол ивене,
Цо ше зела в моім	Ца пат підзе пари
Сердечку розліва	На тим ширим шведе.

Кед бим я дески
Швет на длаті малц,
Я бим го за тейо
Силткы уста дали.

З Ческого преложец: М. А. П.

О хорватским питанию

тримаю важну бешеду министр Якович у Загарау. Вон шарен:

„Хорватске питане обесто у ишловирю Хорватох ту ишкити сербским политичаром... Наше зваганя муни ишц аа тим, да ше Хорватом повраци вяр а за знане, же того цо пощидни людзе робели Хорватом, не похоридзело од самого сербского народа. Ми мушиме Хорватом врациц дивря, же ециме политику пощидней сднавосци и у бешеди ч на дїлу а кед ше доврие повраци, вец нег таког виганя, котрого би не моля реняц. Шпикци цо Хорватом завалаз муни ше углоици у интересу правнилого развою югосл. держави и у интересу развиту и замощеню югослав. народа. Шпикци, цо брату завалаз, алужен брат углоици“. Барз красни слова!

Бановини превежню нар. школи.

Вишаа министерска уредба, котра ушорюе питане отримованя народних основних школах так, же од 1. априла 1937. року отримоване школах превежню од обичнох бановини. Обични буду длужни у шпоре тримац и справити дам сами школ. заваня.

Наша волкашия тарговиня

Цишу повяж, же того року вивеже ше з Югославии цо жита цо кукурици за едну милиарду и 100 милиони дин., а за шпикци до-стаивае тиж шуму суму од 100 мил.

Обичински виберанди

обдувант ше у веліх обичиних Савскей бановини. Випадзи шкциок народ гласа дам за листу б. Хорв. Селачкей Странки. Други странки ше аи не цоинюю, бо знаю, же прешидни. Точу зложение Хорватох муни кажде прияцац и пощитовац, а ошобено ми, котри авиду и незгоду барз любиме и дам пре власну незгоду немаме своей держави, гоч аме народ од 45 милиони.

Др. Мачек виадранел

Преднак Хорватох Др. Мачек бул тих дньох двараз оперовани на уху и операции були чешки, але др. Мачеку уж добре.

Цена вярну.

Цена жита у ше давнела за 10 д. по жетору. Кукурица стара тиж драшна. У Дакоче мех новей кукурици з чутками 13—15 дин. Нова ишлівава валанка од 10—12 граци у Славонии 5—6 Дин.